

Муковіз Олексій Павлович

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри дошкільної і початкової освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-9262-9209>

Красюк Людмила Василівна

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки, теорії та методики початкової освіти
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
м. Переяслав, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-1403-006X>

**ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ**

Ключові слова: інноваційна компетентність, післядипломна освіта, педагогічні працівники, педагогічні технології, професійний розвиток, методичний супровід, інновації.

У системі післядипломної освіти інноваційна компетентність відіграє ключову роль, дозволяючи педагогам розширювати можливості для самореалізації та професійного вдосконалення. Вона забезпечує відповідальність за якість освітнього процесу та спрямовує зусилля на його постійне вдосконалення.

Інноваційна компетентність педагога охоплює необхідний рівень знань, навичок і дій, які орієнтовані на якісні трансформації в освітній сфері. Результатом цього є формування висококваліфікованих і конкурентоспроможних спеціалістів, здатних ефективно реалізовувати себе в умовах сучасного суспільства.

Отже, інноваційна компетентність педагогічного працівника є невід'ємною складовою його професійної майстерності. Її формування та розвиток зумовлені сучасними викликами та потребами функціонування освітніх установ. Ця компетентність відображає здатність педагога ефективно здійснювати професійну діяльність в умовах інноваційного освітнього середовища.

Інноваційна діяльність педагога визначається загальними тенденціями розвитку системи освіти, які ставлять нові вимоги до якості освітнього процесу. У цьому контексті важливим завданням є створення педагогічної команди, здатної активно впроваджувати зміни та сприяти досягненню стратегічних цілей розвитку навчального закладу.

Розвиток інноваційної компетентності педагогічних працівників у системі післядипломної освіти є ключовою умовою для забезпечення

якісних змін в освітньому процесі та підвищення конкурентоспроможності освітніх закладів. Сучасні виклики, пов'язані з інтенсивним впровадженням новітніх технологій, цифровізацією та глобалізацією освітнього простору, зумовлюють необхідність пошуку ефективних підходів до професійного розвитку педагогів. Практичні підходи, які інтегрують інноваційні методи навчання, проєктну діяльність, дистанційні форми підвищення кваліфікації та методичний супровід, сприяють формуванню здатності педагогів до впровадження інноваційних рішень. Їх реалізація створює сприятливе середовище для саморозвитку, творчої активності та ефективної професійної діяльності в умовах сучасної освіти.

Практичні підходи до розвитку інноваційної компетентності педагогічних працівників у системі післядипломної освіти передбачають використання ефективних методів, форм і засобів навчання, спрямованих на формування готовності до інноваційної діяльності. Основні підходи включають:

1. Інтеграцію інноваційних методів навчання

У післядипломній освіті важливо використовувати активні та інтерактивні форми навчання, які стимулюють критичне мислення, креативність та вміння приймати рішення. Зокрема:

- кейсів метод: розв'язання конкретних педагогічних ситуацій, що дозволяє застосовувати теоретичні знання у практиці;
- метод проєктів: виконання групових чи індивідуальних завдань, спрямованих на створення інноваційних продуктів, які можуть бути впроваджені в освітній процес;
- гейміфікація: використання елементів гри для підвищення мотивації до навчання та вдосконалення професійних навичок.

2. Розвиток через проєктну діяльність

Педагогам пропонується брати участь у розробці та впровадженні освітніх інноваційних проєктів, які сприяють розвитку практичних навичок:

- співпраця з колегами у створенні міждисциплінарних освітніх програм;
- участь у грантових програмах та конкурсах освітніх проєктів;
- організація освітніх експериментів у своїх закладах для перевірки ефективності нових методик чи технологій.

3. Використання дистанційних форм навчання

Сучасні технології дозволяють організовувати післядипломне навчання дистанційно:

- використання онлайн-платформ для забезпечення гнучкості навчання;
- створення вебінарів, онлайн-курсів та тренінгів, що сприяють освоєнню нових компетенцій;

- проведення віртуальних майстер-класів із застосуванням інноваційних педагогічних технологій.

4. Методичний супровід та наставництво

Ефективність розвитку інноваційної компетентності значно підвищується за наявності професійного наставництва:

- організація консультацій з експертами у сфері педагогічних інновацій;

- проведення супервізій, де аналізуються результати впровадження інновацій у педагогічну практику;

- сприяння створенню педагогічних спільнот для обміну досвідом і найкращими практиками.

5. Рефлексивна діяльність та самоаналіз

Постійне вдосконалення педагогічної майстерності потребує глибокого аналізу власної професійної діяльності:

- проведення рефлексивних занять, під час яких педагоги оцінюють свій рівень інноваційної компетентності;

- використання інструментів самооцінки, наприклад, створення професійного портфоліо або написання рефлексивних есе;

- впровадження індивідуальних траєкторій розвитку з урахуванням професійних потреб педагога.

6. Сприяння впровадженню ІКТ

Важливим аспектом розвитку інноваційної компетентності є освоєння цифрових технологій:

- навчання використанню спеціалізованих програм для створення мультимедійного контенту (наприклад, Canva, Prezi);

- освоєння інструментів для дистанційного навчання та управління класом (Google Workspace, Microsoft Teams);

- проведення практичних занять із програмування, автоматизації освітнього процесу та роботи з даними.

Реалізація цих підходів дозволяє забезпечити систематичний та цілеспрямований розвиток інноваційної компетентності педагогів, сприяючи покращенню їхньої професійної майстерності й підвищенню якості освітніх послуг.

Розвиток інноваційної компетентності педагогічних працівників у системі післядипломної освіти є ключовою умовою для забезпечення якісних змін в освітньому процесі та підвищення конкурентоспроможності освітніх закладів. Сучасні виклики, пов'язані з інтенсивним впровадженням новітніх технологій, цифровізацією та глобалізацією освітнього простору, зумовлюють необхідність пошуку ефективних підходів до професійного розвитку педагогів. Практичні підходи, які інтегрують інноваційні методи навчання, проєктну діяльність, дистанційні форми підвищення кваліфікації та методичний супровід, сприяють формуванню здатності педагогів до впровадження інноваційних рішень. Їх

реалізація створює сприятливе середовище для саморозвитку, творчої активності та ефективної професійної діяльності в умовах сучасної освіти.

Oleksii Mukoviz

Doctor of Pedagogical Sciences, Docent,

Professor at the Department of Department of Preschool and Primary Education
Odesa Regional Academy of In-Service Education

Odesa, Ukraine

Lyudmyla Krasiuk

Candidate of Pedagogical Sciences (Ph. D.),

Associate Professor at the Department of Pedagogy,
Theory and Methods of Primary Education

Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

Pereiaslav, Ukraine

**PRACTICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT
OF INNOVATIVE COMPETENCE OF TEACHERS
IN THE POSTGRADUATE EDUCATION SYSTEM**

Keywords: innovative competence; postgraduate education; teaching staff; pedagogical technologies; professional development; methodical support; innovations.

Немерцалов Володимир Володимирович

кандидат біологічних наук, доцент,

доцент кафедри методики викладання та змісту освіти

КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-2562-9281>

Юрченко Тетяна Валеріївна

методист науково-методичної лабораторії суспільно-гуманітарної освіти
кафедри методики викладання та змісту освіти

КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

м. Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0002-4501-0830>

ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ: ПОГЛЯД ЗЗОВНІ ТА ЗСЕРЕДИНИ

Ключові слова: глобалізація освіти, міжнародна співпраця, неперервна педагогічна освіта, British Council, SWITLO, Virtual Educator Program, професійний розвиток вчителів

Швидкі зміни в природничих науках та виробництві, нові форми соціальної взаємодії та свідомості людей відбиваються в освіті XXI століття та потребують докорінно змінювати підходи до цілей неперервної педагогічної освіти. Освіта (як і наука) вже не обмежується межами країни чи класної кімнати, тому що відбувається в глобальному середовищі, у якому знання, навички й досвід розповсюджуються між